

Modulární systém dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků JmK v přírodních vědách a informatice
CZ.1.07/1.3.10/02.0024

Geografické vzdělávání a jeho proměny

Vladimír Herber

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Čím se zabývá geografie?

- Co je to? Kde je to?
- Jak to vzniklo/vyvíjelo?
- S čím to souvisí/s jakým prostorem?
- Co to ovlivňuje/je ovlivňováno?
- Do jakého funkčního celku to patří?
- Jak to ovlivňuje životy lidí?
- Co se s tím dá/může/nesmí/musí dělat?

SÍLA GEOGRAFIE

- prostorovost
- rozklad prostorové organizace světa
 - body, linie, plochy, procesy a jejich hodnoty ⇒ uzly, sítě, povrchy
 - prostorové vztahy, prostorové struktury, prostorové procesy
- využívání mapy („jazyk“) – zdroj informací o světě
 - další „obrazové“ zdroje – grafy, diagramy, snímky DPZ

3 základní pojmy geografie

- **prostor - prostorovost (space)**
 - pohled absolutní eukleidovské geometrie
 - symbolická konstrukce pomocí sociálních vztahů
- **území (place)**
 - absolutně ohraničená část prostoru, pevná území
 - křižovatky sociálních vztahů natažených přes určitý prostor
- **příroda (nature)**

Body obratu v geografii

v teorii	přechod k pluralitním metodologiím
v empirii	přechod k typologiím – procesní přístup
v aplikacích	přechod od „ <i>how things are</i> “ k „ <i>how things should be</i> “

Proměny geografie a geografického vzdělávání

- Co pravděpodobně čeká dnešní žáky a studenty nejbližších 20 letech?
- Co budou muset řešit, a jakými nástroji budou dnešní mladí lidé toto řešení uskutečňovat?
- Co, a jak bude jejich rozhodnutí ovlivňovat?
- Je geografie schopná dát dostatečně relevantní odpověď na tyto otázky/výzvy?

Five Themes of Geography at pppst.com

Pět témat geografie

Geografické standardy USA

- THE WORLD IN SPATIAL TERMS (1-3)
- PLACES AND REGIONS (4-6)
- PHYSICAL SYSTEMS (7-8)
- HUMAN SYSTEMS (9-14)
- ENVIRONMENT AND SOCIETY (15-16)
- THE USES OF GEOGRAPHY (17-18)

Vzdělávací úrovně v USA a v ČR

- **grades K-4**
 - přibližně odpovídá 1. stupni ZŠ
- **grades 5-8**
 - přibližně odpovídá 2. stupni ZŠ
- **grades 9-12**
 - přibližně odpovídá SŠ

Odkazy:

<http://www.nationalgeographic.com/xpeditions/standards/matrix.html>

<http://education.nationalgeographic.com/education/>

- co bude žák/student po ukončení daného stupně znát (**znalost - knowledge**)
- co bude na základě předchozího schopen udělat (**dovednost – skill**)

Geography Standard: 0
U.S. National Geography Standards
XPEDITION HALL
Interactive Learning Museum
ACTIVITIES
Online and Off-line Missions
LESSON PLANS
Plans sorted by Grade and Geography Standard

"The National Geography Standards contain what is most important and enduring in geography. They help teachers to decide what to teach, at what grades to teach it, and what to expect of students as a result. They give students rigorous but realistic benchmarks for which to strive." —From *Geography for Life*.

Geography Standards

A MESSAGE FROM GILBERT M. GROSVENOR, CHAIRMAN OF THE BOARD OF THE NATIONAL GEOGRAPHIC SOCIETY.

It is my pleasure to present Xpeditions to the teachers, students, and families, studying geography worldwide on the Web. National Geographic has a long history of bringing the world into our living rooms using images, text, and television specials. We are delighted to continue providing access to the world, and everything in it, over the Internet.

A MESSAGE FROM ROGER DOWNS, AUTHOR OF *GEOGRAPHY FOR LIFE*.

The U.S. National Geography Standards were published in Washington, D.C., on October 20, 1994. They appeared at a time of great optimism and great controversy over the concept of national standards for K-12 education.

As the writing coordinator for the standards project, I am pleased to say that the National Geography Standards are alive and well today. We were and still are optimistic. The vast majority of states have incorporated parts or all of the 18 geography standards into their state standards. The main document, *Geography for Life*, has sold nearly 100,000 copies, and the executive summary has sold nearly 30,000 copies. Textbooks have incorporated the standards into lesson plans and exercises.

We have come a long way to ensuring that geography in America will be "well-taught and well-learned." That goal of the National Geographic Society will be advanced by the appearance of the standards in this online version.

As geography educators, we had a vision in mind as we wrote the standards. We believed in the power and beauty of geography. We wanted to help students to see, understand, and appreciate the web of relationships between people, places, and environments. We see geography in the world that is nearby and around the corner; we see geography in the world at large, the global economy and global environment. The standards capture that vision, but it is people—teachers, parents, community members—who can make this vision come alive. We welcome your help in creating a generation of students who are geographically informed.

[See the Standards >>](#)

S1 - Jak používat mapy a jiné ukazatele geografické informace, nástroje a technologie pro získání, zpracování a zápis informací v prostoru

S2 - Používání mentálních map k uspořádání informací o lidech, místech a prostředí v prostorových souvislostech

S3 - Jak analyzovat prostorové rozmístění lidí, míst a životního prostředí Země

S4 - Místa a regiony

S5 - Místa a regiony (lidé vytvářejí regiony, aby vyjádřili/vysvětlili složitost Země)

S6 - Jak kultura a zkušenosti ovlivňují lidské vnímání míst a regionů

S7 - FG procesy a jejich vliv na zemský povrch

S8 – Krajinné ekosystémy Země

**S9 - Systémy v lidské společnosti -
charakteristiky, rozdělení a stěhování
lidských populací na zemském povrchu**

**S10 - Charakteristika, rozložení a
složitost kultur na Zemi**

**S11 - Celosvětová ekonomická
provázanost**

**S12 - Procesy, uspořádání a funkce
lidského osídlení**

**S13 - Jak síly spolupráce a konfliktů
mezi lidmi ovlivňují členění a ovládání
zemského povrchu**

**S14 - Jak lidská činnost modifikuje
životní prostředí?**

**S15 - Jak přírodní systémy
ovlivňují lidskou společnost**

**S16 - Změny, které se vyskytly
ve významu, užití, distribuci a
důležitosti zdrojů**

**S17- Jak užít geografii k výkladu
minulosti**

**S18 - Využití geografie při volbě
místa pro budoucí život, práci a
odpočinek (v ČR)**